

3.8.
1961

+

Min käre make

**Bengt Gunnar
Torsten Nyberg**

* 24/2 1908
† 1/8 1961

har hastigt lämnat oss, djupt
sörjd av mig, mor, syskon och
syskonbarn.

Norrfors den 3 augusti 1961

GÖTA NYBERG

Sv. psalm 29 vers 4

Jordfästningen äger rum i
Trehörningsjö kyrka söndagen
den 13 aug. efter gudstjänsten.
De som önskar hedra den bort-
gångnes minne inbjudes till
kaffe å Hotell Gästis efter
jordfästningens slut. Meddelas
endast på detta sätt.

(Foto: Alfons, Nordmaling)

I Nordmalings kyrka vigdes på söndag butiksföreståndaren Karl Eskil Backström och finska undersåten fröken Seija Tuulikki Salo, båda från Hörnsjö. Vigseln förrättades av prosten Johan Hedquist. Efter vigseln gavs middag på Stora hotellet i Nordmaling. Brudparet hyllades i tal och sång samt presenter och ett stort antal telegram. 1.8.1961

(Foto: André, Nordmaling)

I Nordmalings kyrka vigdes på lördag fängvårdstjänstemannen Hans Olof Carlson, Falun, och folkskollärare fröken Ingrid Birgitta Kenneman, Åva. Medan brudparet tågade fram till altaret, företrädde av officianten, prosten Johan Hedquist, spelade fru Cecilia Widmark på kyrkorgeln ur "En midsommarnattsdröm" av Mendelssohn. Som kyrkomarskalkar och tärnor fungerade herr Carl-Gunnar Eriksson, Bengt Bengtsson, Falun, Katarina Bengtsson, Falun och Kristina Eriksson, Bjurholm. Som utgång spelade fru Widmark "Fantasia" av Bach. Vid en middag på Levar hotell, för 40-talet gäster, talade blä prosten och prostinnan Hedquist, brudens broder, ombudsman Torsten Kenneman, Gävle, folkskollärare Monica Jonsson, Kil, folkskollärare Ingrid Jonsson, Åsen, brudgummens far ombudsman Bror Bengtsson, Falun, ämneslärare Eric Lundmark, Gullängst och f. hemmansägare Johan Sjöberg, Åva. Brudparet hyllades vidare med presenter och ett stort antal telegram.

Storseger för IFK Rundvik över Rödå IF

3.8.
1961

IFK Rundvik tog som väntat två poäng i höstomgångens seriestart i söndags genom att vinna över Rödå IF på Manhemborg med 7-1 efter 6-0 i halvtid.

Efter första halvlekens målgivande öppning för Rundvik bespelsade man sig nog på tvåsiffrigt resultat för Rundvik, men gästerna spottade upp sig under andra halvlek och tryckte på rätt bra ett tag.

1-0 blev det efter en kvarts spel genom vi Arne Molander. Hi Gunnar Söderström slog en snabb markboll som Molander snappade upp och hårt slog i nät.

2-0 genom hh Gunnar Degerman som från långt håll slog en lyrboll, som den solbländade Rödå-målvakten inte nådde.

3-0 efter ett samspel mellan cf Erik Eklund och hi Gunnar Söderström, vilket avslutades med att Eklund lobbade bollen över utrusande målvakten.

4-0 gjorde Erik Eklund på pass från vy Kjell-Erik Svensson. Därigenom revancherade sig Eklund för en bränd straff minuten innan.

5-0 tillkom sedan Rundviksbacken Lars-Erik Meijer skjutit ett skott som Lennart Andersson i Rödåmålet boxade. Han fick dock dålig träff på bollen som gick i en lyra över honom mot målet och Rundviks Arne Molander bröstade den i nät.

6-0 nickades in två minuter före halvtid av hy Tore Nyberg efter en passning från Gunnar Söderström.

I andra halvlekens öppning fick gästerna sitt tröstmål och det var efter ett snabbt skott från hy Sture Johansson och ställningen alltså 6-1.

Sedan hade faktiskt Rödå flera chanser till reducering, då hemmalaget tydligen ansåg sig ha gjort nog i värmen och lät Rödåförwards härja en hel del i Rundviks försvarsområde. I matchens slutskede kom man dock igång igen och sedan ett antal målchanser sumpats kunde Gunnar Söderström till sist fastställa slutsiffrorna 7-1 efter en kalabalik framför Rödåburen.

I gästernas lag spelade vh Folke Persson mest energist och i hemmalaget bör pojklagsspelaren Kjell-Erik Svensson få en särskild blomma för en ypperlig seriedebut som vy.

Bra domare var Gunnar Backström, Umeå.

Tågstopp i Nyåker 3.8 Bäck spolade vall 1961

Nordmaling (VK) Kraftiga förseningar i tågtrafiken på övre Norland uppstod natten till onsdagen på grund av att häftigt regn underminerat banvallen fem km norr om Nyåkers station på sträckan Vännäs-Mellansel.

En mindre bäck svämmade över och vattnet spolade igenom banvallen så att det uppstod ett åtta meter långt och tre meter djupt hål. Det blev totalstopp för trafiken mellan midnatt och kl 6.00. Ett gruståg fanns färdiglastat i Mellansel och det sändes upp nästan omedelbart. Efter sex timmar kunde tågen åter passera platsen men med nedsatt hastighet.

Genom missödet blev bl a nordgående Nordpilen och dess dubblingståg omkring två timmar försenade medan ett sydgående kombinerat person- och ilgodståg fördröjdes inte mindre än sex timmar.

Personalen på ett godståg, som passerade stället 23.30 på tisdagskvällen, observerade över svämningen och vid ankomsten till Nyåker slogs larm. Banarbetare sändes omedelbart ut och dessa rekvirerade sedan de konstaterat skadans omfattning gruståget, som fanns uppställt i Mellansel.

Nye verkställande direktören,
disponent Arthur Brunnberg.

Nye chefen i Nordmaling

Nordmalings ångsågs aktiebolags nye disponent och samtidigt verkställande direktör Arthur Brunnberg har tillträtt sin nya befattning. Han kom till Nordmaling på tisdag

Forts. sista sidan, spalt 2.

Nye chefen...

Forts. från sidan 1.

och VK:s medarbetare fick en pratstund med den nye industrichefen redan på hans andra arbetsdag på kontoret i Rundviksverken. Trots att han är ny som bolagschef verkar han ovanligt hemtam på chefsstolen. Och undra på det, disponent Brunnberg har tillhört bolagets styrelse sedan 1957.

— Det är med glädje och goda förväntningar som jag kommer till dessa vackra trakter och till den industri som betyder så mycket för bygden, framhåller disponent Brunnberg. Förhållandena inom företaget är mycket goda. Det finns goda arbetskrafter på alla poster. Samarbetsviljan och stämningen tycks vara mycket bra såväl inom företaget som mellan företaget och bygden.

Och hur ser disponent Brunnberg på bolagets framtid och vidare utveckling? Vad på mig ankommer så är jag självfallet inställd på att göra mitt allra bästa för industrins framtid. När det gäller boardindustrin måste vi dock komma ihåg, att det är fråga om rätt hård konkurrens och där man rent av kan tala om en viss överproduktion. Redan innevarande år ökar företaget sin produktion med över 5.000 ton och kommer upp i en årsproduktion på drygt 50.000 ton. För vidare utbyggnad måste man först och främst se till att det finns avsättningsmöjligheter.

Och råvaran?

Ja, där är jag trots allt rätt optimistisk, understryker disponent Brunnberg. Det är klart att vi inom företaget med en viss oro följer den senaste utvecklingen med MoDo:s försäljning av hörneforsindustrin till skogsägarna. Vi är ju också beroende av vissa råvaruköp av de privata skogsägarna. Och jag hoppas självfallet att vi även framgent får behålla den möjligheten. Konkurrensen gör, att vi kanske nödgas göra vissa omläggningar för råvaruanskaffningen.

Men jag vill först som sist slå fast, att råvaruproblemet på intet sätt kommer att utgöra en risk för denna industri. Bolaget förfogar som bekant över rätt stora egna skogstillgångar.

Även om disponent Brunnberg närmast kommer från Stockholm som ekonomisk chef för Skansen och Nordiska Muséet så har han från tidigare år mångårig praktik på det skogsindustriella området. Under åren 1945—1955 var han direktör inom Stora Kopparbergs Bergslags AB, med säte i Falun. Sina fem år vid Skansen och Nordiska Muséet betecknar han som mycket intressanta.

Om en månad beräknas herrgården i Olofsfors Bruk vara klar för inflyttning och då kommer hela familjen Brunnberg att bosätta sig i den på anor så rika villan.

H. B.

3.8.1961

Vår käre pappa
morfar och farfar

Albert Andersson

* 16/2 1878

† 2/8 1961

har gått hem till Jesus, djupt
sörjd och saknad, men i tack-
samt minne bevarad av oss,
släkt och vänner.

Järnasklubb den 2 aug. 1961.

Berta

Bertil och Lilly

Betty och Nils

Nestor och Hulda

Eldor och Alice

Barnbarnen

Det kom så milt i kvällens
timma

Hans död blev stilla full av ro
Som domnad bölja slår mot
strand

Så sakta löstes stoffets band.

Albert Andersson, Järnäs. På Nordmalings sjukstuga avled på onsdag f d jordbrukaren och sågverksarbetaren Albert Andersson, Järnäs. Han var 83 år och sörjes närmast av barn, sonhustrur, svärson och barnbarn.

Han var född i Järnäs men flyttade till Järnasklubb vid tidpunkten för sitt äktenskap. Där köpte han ett mindre jordbruk, byggde helt nya åbyggnader och arbetade dessutom vid industrin på Norrbyskärs för att få det hela att gå ekonomiskt ihop. Även fisket och tidvis timmersorteringen i Öre fick ge en del extra slantar till hemmet. Han var en mycket duktig man, en god familjefar, uppförande och försynt i sin dagliga gärning. Han var också varmt religiös och intresserad sig mycket för den kyrkliga verksamheten. De närmast anhörigas sorg delas av många.

3.8.1961

DÖDSFALL 4.8.1961

Thora Hedman, Nordmaling. På Umeå lasarett avled helt hastigt på onsdagen fröken Thora Helena Hedman, Nordmalings mcp. Hon var 61 år och sörjes närmast av syskon och syskonbarn.

Hon växte upp i Asele, där henne far var urmakare. Familjen flyttad sedan till Nordmaling och fröken Hedman fick tjänst vid Strömsörvårdhem. När hennes mor blev sjuk och dog, blev hennes uppgift att hjälpa sina krafter åt fadern som redan på den tiden började förlora sin syn. Hans tillstånd blev allt sämre och under sista decenniet var han helt blind. Men i dottern hade han ett enastående stöd. Hon uppoffrade sig helt för sin blinde far. Hennes egen hälsa var också vacklande och det försvårade hennes uppgift, men hennes enda förhoppning var att hon skulle orka hålla ut, så länge fadern levde. Han dog för två år sedan. Dessförinnan hade de fått sin friste på pensionärshemmet i Nordmaling. Med fröken Hedman har en verkligt godhjärtad, hjälpsam och försynsmänniska gått ur tiden. Dödsbud kom mycket snabbt. Hon blev sjuk ute på landsvägen vid ett besök på posten i Nordmaling och fördd via Nordmalings sjukstuga till lasarettet i Umeå, där hon avled kort efter framkomsten.

Vår kära syster Thora Helena Hedman

* 16/3 1900
† 2/8 1961

har hastigt lämnat oss, syskonbarn samt vänner i Nordmaling i största sorg och saknad.

Nordmaling den 3 aug. 1961
Syskonen

Som fågelen vid ljusan dag
Säg gläder,
Så glad i ljusets rike jag
Inträder.
Vid ånglasången
Och harpoklang
Jag skådar evighetens dag
Uppgången.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 6 augusti efter högmässan. De, som med sin närvaro önska hedra den bortgångnas ljusa minne inbjudes till Hammargården efter jordfästningsaktens slut. Meddelas endast på detta sätt.

Ebba Söderman, Nordmaling. På Hållnäs sjukhus avled på lördag fru Ebba Söderman, Rödviiken, Nordmaling, maka till åkerägaren Gösta Söderman. Hon var nära 54 år och sörjes närmast av make, två barn, syskon och svägrar samt en stor vänskrets i Nordmalings-bygden.

Hon var född i Älvsbyn och kom till Nordmaling i rätt unga år, där aldrig. Inte ens mot slutet när sjukdomen bröt ned hennes krafter. Hon var alltid så gästfri, kamratlig och glad. De närmast anhörigas sorg delas av många kära vänner, inte bara i nordmalingstrakten, utan även på andra platser, där man lärt känna och uppskatta henne, som en verkligt god medmänniska.

Installation i Hörnsjö

8.8.1961

Pastorsfamiljen välkomnas av distriktsföreståndare Robert Amnerud. Från vänster: Pastor Egon Wärmedal, sonen Gunnar, fru Elvi och vid sidan distriktsföreståndare Robert Amnerud.

I Hörnsjö missionskyrka välkomnades och installerades under den gångna helgen pastor Egon Wärmedal från Fengersfors i Dalsland till pastor och föreståndare för församlingarna Hörnsjö, Gräsmyr och Brännland-Vitvattnet.

Pastor Wärmedal är född i Millesviks socken i Värmland. Han har genomgått folkhögskola i Värmland, två evangelistkurser, samt studerat vid S.M.F:s teologiska seminarium på Lidingö, Stockholm. Han har verkat som evangelist i Amålskretsen 1948-1950, Södra Dals krets 1950-1951. Hans sista tjänst var som pastor i Fengersfors, Edleskog och Fröskogs församlingar, där han jämte sin fru Elvi förutom predikagärningen även engagerades i ungdomsarbetet. I Hörnsjö-kretsen efterträder han pastor Eskil Lindström, Umeå, som under vakanstiden sedan pastor John Ydreborg flyttade till Mölnlycke, förestått herdetjänsten.

Redan på lördagsaftonen började högtidsfirandet med samkväm för pastorsfamiljen, då trots skyfallsliknande regn över ett hundra-tal hade mött upp. Minnesord och välkomsthälsningar i god kristen eukumenik framfördes från olika samlings församlingar, föreningar och sammanslutningar. För Hörnsjö missionsförsamling talade Rudolf Bergström och för dess ungdomsverksamhet Sigvard Lundkvist. För Hörnsjögruppen av Bjurholms baptistförsamling Gottfrid Hallberg och för Hörnsjö EFS Edvin Jonsson och Elin Strömberg. För Nyåkers missionsförsamling A.M. Forslund och Edla Seleborn. För pastorskåren i Västerbotten och från VAF och SLM framfördes hälsningar och minnesord genom föreståndaren Robert Amnerud. I söndagens avslutningshögtid fortsatte välkomstorden från Björnlandsbäcks missionsförsamling genom Otto Jonsson, för Vitvattnet och Brännlands Helmer Ohlsson och för Gräsmyr G.A. Bäckman. Sist tackade pastor Wärmedal för de många välkomstorden.

Söndagens installationsakt, då distriktsföreståndare Robert Amnerud officierade, blev en minnesrik och högtidlig stund. Efter psalmsång sjöng slöjdlärare Georg Bergström, Södertälje, Davids 121 ps av J. Nyvall. Representanter från de tre församlingarnas styrelse läste valda bibelord och officianten nedkallade Guds välsignelse under handpåläggning. Installationspredikan hölls av pastor Wärmedal som i anslutning till dagens text talade om Jesu syn på världslivet och människans nödläge.

Högtiden avslutades på söndagens eftermiddag då tillslutningen som

stor. Förutom medverkan av pastorer Amnerud och Wärmedal samlokala krafter förekom rikligt med sång av sångare från Nyåker och Hörnsjö samt i soloframträdande av Georg Bergström. Samma sångar medverkade även i lördagens välkomstsamkväm. Insamlingen till missionsen steg till 480 kronor.

(Foto: André, Nordmaling)

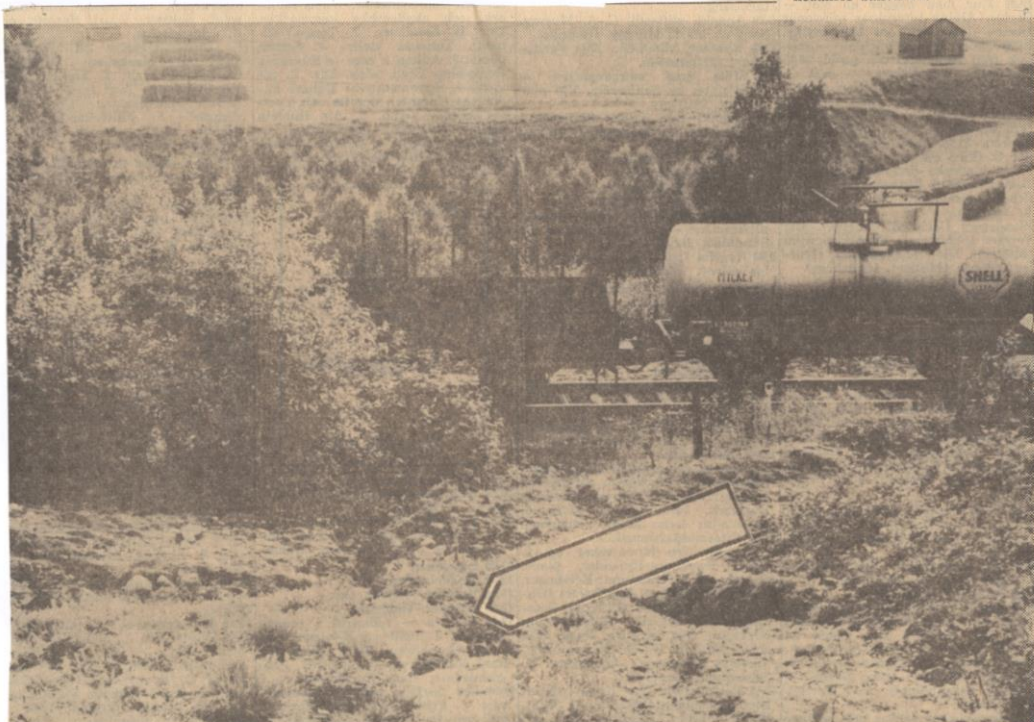
I Nordmalings kyrka vigdes på lördag virkesmätaren Karl Olof Brander, Kattisavan och lärarinnan fröken Aina Levander, Levar Nordmaling, dotter till hemmansägaren Rickard Levander och hans maka Sally f. Hedberg. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell. Efter vigseln gavs middag på Levar Hotell för ett 40-tal gäster. Brudparet hyllades i tal och fick även motta en hel del presenter och telegram.

En stor katastrof kunde ^{4.8.1961} ha inträffat i Tallberg

Vad hade hänt om tisdagskvällens störtskurar kommit några timmar senare, under efternatten mot onsdag? Man kan ställa sig den frågan när man dagen efter ser ut över det område i Tallberg där stambanans banvall helt plötsligt genombröts av vattenmassor så att rälsen blev hängande i luften i åtta meters längd och ett par meter över de vilt skärande vattenmassorna. Några timmar senare och Nordpilen hade kunnat bli utsatt för rena katastrofen. Terrängen är sådan, att en tågurspårning kan få de mest fruktansvärda följder, med djupa raviner nedanför banvallen.

Det gick med det här diket som med många andra, när himlens portar plötsligt öppnas på vid gavel. Det var inget dike längre utan en hel å, där stenar på en halv meters diameter spolades loss och följde med utför ravinerna. Den normala vattenvägen räckte inte till och vattenmassorna följde den väg som grävts ned i slutningen intill bäcken, och korsade sedan järnvägen med förödande kraft. Nu har man fått klara bevis för att bäcken av det här slaget helt plötsligt kan bli åar och det är nog bäst för SJ att helgarde sig för fader Pluvius i fortsättningen.

Den här gången räddades situationen av personalen på det godståg som passerade olycksplatsen vid 22.30 tiden på kvällen. Då hade vattenmassorna just börjat tränga fram över banvallen. Bara några minuter senare var vallen bortspolad på åtta meters längd. Men då var tåget redan över, ett godståg som dessutom vid tillfället körde med mycket låg hastighet. Men vad hade som sagt hänt om regnet satt in några timmar senare?

Bäcken, se pilen, är i vanliga fall rätt blygsam. Men natten mot onsdag blev den till en å, från buskaget till vänster och över till bildens högra sida.

19.8.1961
**Nordmaling
på väg mot
serievinst**

Nordmaling (VK) Nordmaling in-
ledde på tisdagskvällen höstens se-
riematcher i division VI Umeserien,
södra med att vinna över Norrfors
på hemmaplan med 5-1 (1-1).
Nordmaling toppar serietabellen
och torde om inte alla tips slår fel
vinna serien.

I första halvlek var det sparka
och spring för hela slanten. Det
kom skott som gick skyhögt över

målburen och stundtals grötade det
ihop sig framför burarna. Norrfors
lag som mest består av orienterare
hade bra kondition men tekniskt
tycks dom ha mycket att lära sig
ännu.

Första målet svarade Nordmalings
säkre högerytter Kjell Agren för lik-
som ett i andra halvlek. För gäster-
nas mål antecknade sig Gösta Jo-
hansson. Hemmalagets återstående
mål gjordes av Bernhard Storbjörk
och Olof Östenson. Straff utdömdes
sedan en av hemmalagets grabbar
blivit för hårt trängd framför mål-
buren men skottet träffade rakt på
målvakten.

Nordmalings målvakt Sture Avan-
der skötte sig mycket fint liksom
vänsteryttern Karl Ake Karlström.

Domare var Gustaf Öhlin, Hörne-
fors.

Kerstin

10.8.1961
**Rävarnas banemän
bör belönas lika
anser Nordmaling**

Vid Nordmalings kommunalnämnds
sammanträde i tisdags kom frågan
om skottpengar på räv åter upp till
debatt. En undersökning visar, att de
flesta västerbottenskommuner till-
lämpar "rävpengar", men beloppen
varierar liksom kontrollförfarandet.
För att få enhetliga bestämmelser
anser kommunalnämnden att ären-
det bör dryftas gemensamt mellan
kommunerna, exempelvis vid ett av
länsavdelningens möten. För Nord-
malings del enade sig dock nämnden
om att föreslå fullmäktige, att för
1962 i staten upptaga medel för skott-
pengar med förslagsvis 15 kr för äl-
dre djur och 5 kr för ungar. Den kom-
muna utgiften beräknas till 2.000
-3.000 kr.

Häknäs va-förening begär kom-
munal borgen för ett lån på 400.000
kr för genomförande av sitt va-
projekt, samtidigt som företaget be-
går att kommunen står som huvud-
man för arbetets utförande. Näm-
nden tillstyrker. För enskilda utfärts-
vägen i östra Järnasklubb, som be-
räknas kosta 62.000 kr, tillstyrker
nämnden ett kommunalt bidrag med
12.400 kr och för enskilda vägen till
Verner Johansson i Aliden likaledes
20 procent av kostnaden, eller 3.300
kr.

Kommunen har tidigare begärt att
från prästbordet få inköpa mark på
Levar-återn, öster om Prästbäcken,
att brukas för skolområdets utbygg-
nad. Då nya planeringen av skolom-
rådet i stort sett begränsats till väst-
ra sidan av Prästbäcken föreslår
nämnden att inköpsärendet tills vi-
dare läggs på is.

För Aspeå Handel tillstyrker näm-

11.8.1961
Södra Umeserien:

**Hörnefors och Nordmaling
favoriter till seriesegern**

Seriestarten i Div. VI Södra Umeseries ägde rum i söndags. Efter
allt regnandet var idrottsplatserna helt genomvåta och regnet fortsatte
under matcherna. Matchen Nordmaling - Norrfors blev uppskjuten
och spelades i stället på tisdag.

Mötet mellan Bjurholm och Hörnefors slutade 1-4. Det verkar fak-
tiskt som bjurholmsgrabbarna förlor-
at kampviljan. Det är väl heller
inte så underligt, i brist på lag-
ledare. Ingen som samlar laget för
träning och dylikt. Efter matchen
i söndags var grabbarna pessimisti-
ska, men lovade kämpa serien ut.
Hörnefors är däremot på fram-
marsch. En spelare var justerad och
laget spelade med tio man, men
vann klart i alla fall. Utan tvekan
kommer slutstriden att stå mellan
Nordmaling och Hörnefors. Vem som
kommer att dra det längsta sträet till
sist återstår att se.

ERSMARK mötte Sävar och för-
lorade med 2-5. Lagen var i stort
sett jämna men Ersmark hade otur
med skotten, som i många fall gick
i trävirket. I övrigt spelade lagen
rätt hyfsat, tycker Sävars lagledare
Evert Olofsson, som därtill måste
delta aktivt genom att hoppa in på
backplatsen. Sävars målvakt, Ake
Lundberg, reaktionssnabb och säker
var bäst i försvaret.

Sörmjölle hade hemmamatch mot
Täfteå. Täfteå, som ryckt upp sig
rätt bra den här säsongen, kunde
åka hem med två värdefulla poäng
och seger med 3-1. Sörmjölle hade,
liksom Ersmark, otur med skotten.
Det brast också i avslutningarna av
anfallen. Hemmalaget hade tre re-
server medan gästerna kom ordina-
rie. Täfteås lagledare och allt i allo,
Nils Marklund, var helt nöjd med
resultatet.

NORDMALING avfärdade Norrfors
med 5-1. Efter en ganska händelse-
lös första halvlek, som löt 1-1 kun-
de man efter pausen sätta ordentlig
fart och segern var hur självklar
som helst. Fyra fullträffar i andra

den rätt till försäljning av öl.

Nybyggnader av egnahem tillstyr-
kes för Karl Åström, Sixten Wallin
och K. G. Wilhelmsson. Samtliga av-
ser att bygga i Nordmalings mcp.
Förbättringslån tillstyrkes för Sven
Ahlin, Nyåker och Helmer Johans-
son, Djupsjö. I sistnämnda fall av-
ses endast va-anslutning.

50 år fyller den 11 augusti chauffö-
ren vid Nordmalings ångsågs ab,
Ernfrid Norberg, Olofsfors Bruk.

Han är född i Balsjö, Bjurholm
men kom som 18-åring med sina
föräldrar till Holmfors i Nordmaling.

Motorer och bilar
intresserade ho-
nom redan från
ungdomsåren och
1937 fick han ta
ansvaret för en av
Bröderna Fors-
bergs lastbilar
för masonitetrans-
porten Rundvik-
Nyåker. 1940 blev
han chaufför på
busslinjen Rund-
vik-Umeå, på den
sk "Lillebuss". När disponent Johans-
son tillträdde sin chefsbefattning vid
Nordmalings-bolaget och behövde en
ny chaufför efter pensionerade nes-
torn Molin föll valet utan minsta
tvekan på Ernfrid Norberg. Och nu
kan han se tillbaka på en 15-årig
anställning vid företaget. Som bilfö-
rare är han säkerheten själv och har
också belönats med KAK:s förtjänst-
medalj.

10.8.1961
Norbergs fritidsintressen är främst
skytterörelsen. Han är själv en sä-
ker och framgångsrik skytt men har
också fått axla olika förtroendepo-
ster. Under ett flertal år var han
ordförande för Nordmaling/Bjur-
holms-kretsen. Nu är han kassör och
därtill ordförande i Rundviks skytte-
förening. Ernfrid Norberg är en pri-
ma kamrat och person och har för
sina skytteinsatser belönats med Väs-
terbottens skytteförbunds förtjänst-
medalj. Men eventuella gratulanter
skjuter "bom" på högtidsdagen. Nor-
berg har rest bort.

H. B.

Höstfest i Rundvik

Lördag den 12 aug. kl 21-01

Musik Ast Boströms ork.

Sedvanliga basaranordningar.

Stor täckt dansbana.

IFK Rundvik'

11.8. 90 år 1961

Krönika från Nordmaling

NORDMALINGSPOLISEN är i fa-
rozon. 1957 års polisutredning, med
doktor Gunnar Hedlund som ordfö-
rande, har avgivit sitt betänkande.
Nu gäller det att överföra polisvä-
sendets huvudmannaskap på staten
och det är i och för sig glädjande.
Men tar man del av de nya or-
ganisationsplanerna för Västerbotten
blir man inte fullt så belåten. Po-
lisdistrikten i länet minskar till sju
och Nordmaling kommer att hänfö-
ras till Umeå-distriktet. Det betyder
att Nordmaling mister sitt landsfö-
skalskontor och att poliskåren redu-
ceras till tre. En i sanning tragisk
utveckling.

Beskedet kom lite snöpligt, då
90 år fyller den 12 augusti från
Klara Johanna Olofsson, Ava, Nord-
maling.

Det är en verkligt pigg och nyt-
90-åring som tar emot hos dotter
måg i Ava, när VK kommer på bön-
sök. Krokig är ryggen, böjd som
pilbåge, men den har varit så i
tre decennier och bekvämligheten
inte så mycket. Trots den böjda
ryggen har hon gjort många pr-
venader den långa vägen mella-
hemmet i Tennstrand och affären
Lögdeå, för att inte tala om stö-
tingsfärder på träspark till öm-
sköldsvik och Norrbyskär. Det
som ett "huj" och på den tiden va
ordet lifta ett okänt begrepp.

Klara Johanna Olofsson föddes
Djupsjö, Nordmalings socken, 1871.
hennes far Erik Olof Edlund vose.
jordbrukare. Hemmet räknade
barn, Klara Johanna var yngst.
tiden blev kort, bara några vecko-
och sedan fick hon ut i eget för-
värvsarbete, endast sju år gammal
Hon blev barnpiga och lönen besto-
av ett eller annat klädesplagg
år. Men skorna fick hon gå hem
När hon var 11 år dog henne
mor. Så fort hon klarat av konfir-
mationsläsningen hos pastor Nord-
ström blev hon bondpiga. Lönen
var 15 kronor per år och lite kläde-
För den ersättningen måste hon ävo-
 fungera som getare för halva by-
Det var hårda bud. Ingen tid öve-
 för make up framför spegeln, son
vår tids ungdom har som huvudar-
bete, menar den gamla med en spju-
verblick. Hon är så klar på huvudet
vagnar så hon kan både vitsa och
skämta. Och huvudräkningen behär-
skar hon lika bra som en ung kon-
torist.

Efter att ha haft ett flertal olika
platser som piga, bl.a. i Levar och
Lögdeå, gifte hon sig vid sekelskif-
tet med jordbrukaren Johan Olof
Karlsson på Tennstrand. 1915 dog
maken och hon blev ensam med sina
fyra barn. Nio år senare var hon till-
baka hos prästen för att vigas med
en ny make, jordbrukaren Herman
Olofsson. Men det äktenskapet blev
så kort att det knappast kan räknas
i sammanhanget. Två veckor efter
vigseln dog han och hon var åter
ensam. Hon fortsatte med sitt jord-
bruk och fick god hjälp av en son,
som 1935 övertog ansvaret för hene-
nes egendom. Sonen är ogift och
hon blev värdefullt stöd för honom,
så länge krafterna höll. 1953 flyt-
tade hon till dotter och måg i Ava,
och där har hon bästa tänkbara vård.
Ja, hon kan se tillbaka på ett
långt och väl utfördt dagsverk. För
ett kvarts sekel sedan plågades hon
svårt av ledgångsreumatism. Den
gick hårt fram med hennes kropp
och deformerade händer och rygg.
Men den svåra sjukdomen förmådde
inte slå ned hennes levnadslust och
fördärva hennes arbetsglädje. I bibeln
har hon alltid haft och funnit det
stöd som hjälpt henne övervinna
alla svårigheter och motgångar. Hon
är framför allt kyrkligt intresserad.
Orgel kan hon spela än i dag. Hon
behärskar noterna och tycker fak-
tiskt att orgeln är väl så bra som
TV:n.

Så pigg som den här 90-åringen
är har man bara att hoppas att
hälsa och krafter ska få bestå ännu
i åtskilliga år. Hon skulle bli en
prydad som 100-åring, tant Klara
Johanna.

H. B.

11.8.1961

Judith Nyberg, Nyåker. På Nord-
malings sjukstuga avled på torsdag
efter en kortare
tids sjukdom fru
Judith Nyberg.
Hennes make, Bror
Nyberg, som var
nyss fylld 64 år
och sörjes närmast
av make, barn,
sonhustru, svärson
och barnbarn.
Hon var född i
Jarved och kom
till Nyåker 1923.
1926 ingick hon äktenskap med hem-
mansägare Bror Nyberg. Vården om
det egna hemmet, maken och barnen
blev sedan hennes stora uppgift. Ti-
digt kom hon med i arbetet inom
Nyåkers EPS. Hon blev en mycket
uppskattad söndagskollärarinna. De
anhörigas sorg delas av en stor vän-
skapskrets i nyåkersbygden.

den riktningen är helt visst polis-
chefens senaste förslag om en ome-
delbar förstärkning av poliskåren i
Nordmaling.

Utredningen är märklig i många
avseenden. Tänk er bara att man
föreslår, att kommunen till staten
skall överlämna samtliga inventarier
och annan utrustning, som kommu-
nerna anskaffat för polis-, åklagar-
och exekutionsväsendets behov, och
märk väl utan ersättning. Det kan
väl närmast liknas vid stöld, trots
att det rör sig om polisens inven-
tarier.

H.B.

Min älskade maka,
vår kära mor, mormor och farmor

Judith Nyberg

f. Lindström
* 9/8 1897 † 10/8 1961

avled lugnt och stilla i full förvissning om sin själs frälsning,
lämnande oss, släktingar och många vänner i djupaste sorg.

Nyåker den 10 aug. 1961

BROR NYBERG
Ing-Britt och Sven
Lennart, Lars-Erik
Ake och Linnea
Leif, Kerstin

Klappa, du som brast för mig
Låt mig gömma mig i dig.
Vattnet, blodet, som går fram
Från ditt hjärta, o, Guds lamm,
Blive mig en dubbel bot
Emot synd och lagens hot.

12.8.1961

14.8.1961
**Flyg startar
Nordmaling—
Båstad 24 aug**

Med början den 24 augusti anordnar SAS flygresor från Nordmaling till Båstad, dels weekendresor (torsdag—söndag), dels veckoresor (lördag—söndag). För weekendresorna blir det premiär den 24 och veckoresorna den 26 augusti. Efter 8 1/2 timmar kommer man till Båstad från Nordmaling.

I priset ingår flygbiljett samt hel-pension på förstklassigt hotell eller pensionat jämte rundturer till Bjärehalvöns vackraste turistplatser, tex de berömda Norrvikens stilträdgårdar, Torekov, Hovs Hallars intressanta klippformationer samt Elektrof-lora — de stora experimentanläggningarna med jordlösa odlingar strax utanför Båstad.

Vid Norrvikens trädgårdar pågår under hela augusti och september en utomordentligt intressant specialut-ställning kallad "Uterummet". Man vill med den visa vad trädgården för privatmänniskan verkligen kan bli, hur många sätt det finns att göra den till "familjens uterum".

Vid Elektrof-loras anläggningar, od-las med framgång allehanda växter och grönsaker utan jord. I dessa växthus lever växterna i singel och "matas" på bestämda tider med nä-ringslösning i vatten.

Slutet av augusti och början av september är en av de härligaste pe-rioderna på sydsvenska västkusten. Havet är uppvärmt, i trädgårdarna mognar frukten och turistorterna andas ut efter en jäktig högsäsong.

(Foto: Alfons, Nordmaling)
— I Nordmalings kyrka vigdes på lördag hr Lage Holmfrid Kassberg och fröken Margit Alice Landström, båda från Nyåker. Vigseln förrättades av kyrkoadjunkt Sven Nygren. Efter vigseln gavs middag i brudgummens hem för den närmaste släkt- och bekantskapskretsen. Brudparet hyllades i tal, med pre-senter och telegram.

16.8.1961
**Nordmalings-
nämnden fick
idell bakläxor**

Nordmalings kommunalnämnd led stora nederlag när Nordmalings fäder gick till sensommarstämma på måndagkväll. Det började med skolstyrelsens förslag att som prov dra in skolmåltiderna på lördagar under höstterminen. Samtidigt med att skolundervisningen på lördagar förkortas med skolslut redan kl 11.20 och 11.30.

Inbesparingarna för helt läsår blir, enligt utredningen, 56.000 kr och i re-na kommunala medel 43.000 kr. Utred-ningen hade baserats på uppdrag från kommunalnämnden och bakom förslaget till fullmäktige stod en en-hällig skolstyrelse och en lika en-hällig kommunalnämnd.

Men majoriteten i fullmäktige kom i upprorsstämning och försökte på alla upptänkliga sätt misstänklig-göra den gjorda utredningen. Det var som ett rött skynke, den sociala stan-darden skulle försämrats, särskilt för landsbygdens folk och det hjälpte föga att lärarinnan fru Gudrun Ja-kobsson vid realskolan, själv leda-mot av fullmäktige, intygade att det var i första hand landsbygdens barn som vid förundersökning visat sig ha största intresset att avstå skol-måltiden för att i stället fortare komma hem.

Flera talare ansåg också, att man gjorde för stort väsen av det hela. Att tala om social försämring, där-för att barnen en dag i veckan måste avstå från mat i 4 — 4 1/2 timme, var lite väl starkt. De kom i stället hem så mycket tidigare och kunde få ett ordentligt mål mat i hemmet. Och så sparade kommunen 43.000 kr. Men skolstyrelse och kom-munalnämnd fick bakläxa. Med 14 röster mot 9 sa man nej till ny-ordningen. Det blir lunch i vanlig ordning även på lördagar.

Nordmalingspolisen förstärks

Det andra svåra nederlaget för kommunalnämnden kom i samband med polischefens hemställan om en förstärkning av poliskåren från nu-varande fem till sex. Polischefen hän-visade till, att antalet poliser är det-samma nu som 1945 trots att ar-betsbördan flerdubblats. Kommunal-nämndens majoritet gick på ett ut-talande från PON, att därest polis-kåren skulle förstärkas i Nordma-ling borde man i första hand välja ett exekutionsbiträde. Även här blev debatten livlig och även polischefen, landsfiskal Levander, kom med ett par inlägg. Det gavs och togs under mer än en timmes tid och när vo-teringen kom fick polischefen sin vilja igenom med de klara siffrorna 13—9. Fullmäktige beslöt att kåren skall förstärkas med en poliskonsta-pel i 11:e lönegraden.

Och nederlagen fortsatte för näm-nen när det blev fråga om skott-pengar på räv. Nämnden önskade på-nyttfödda skottpengarna från 1/1 1962, men fullmäktiges majoritet vil-le ha 15 kr per avlivat djur be-slutet omgående. Nämnden tyckte att

det borde räcka med 5 kr för räv-ungar, men fullmäktige slog till med 15 kr över en kam.

Arbetslöshetsnämndens och va-nämndens ordförande får höjt arvo-de, 400 kr, retroaktivt från 1/1 1960. Kommunalnämnden hade föreslagit 1/1 1961, men inte ens här höll nämndens åsikt.

Däremot var man överens med fullmäktige att upphäva beslutet om byggandet av lärarbostäder i Gräs-myrr, att med hänsyn till kommunens stora kostnader för enhetsskolans ge-nomförande avslå landstingets begä-ran om kommunalt bidrag till byg-gandet av Levar-skolan och att från läsarets början förhyra ytterligare ett rum i Hammargården för skolans räkning. Vidare bevilja Håknäs va-förening kommunal borgen på 400.000 kr, att tills vidare avstå från för-värv av tomtmark på Levar-åkeren för skoländamål, och att lämna all-män sanktion eller allmänförklaring för va-företagen i Norrfors, Nyåker och Lögdeå.

17.8.1961
**Flyget på
Nordmaling
slår rekord**

Nordmalingsflyget har slagit nytt rekord den senaste måna-den. Inte mindre än 3.320 perso-ner har utväxlats med flyg via Nordmaling under tiden 15 juli—16 aug. Det innebär nära 111 passagerare pr dag. Toppnotering-en får självfallet ses som bak-grunden av de rabatter Linjeflyg tillämpat under sommartiden. Det är de sk semesterrabatterna som med tur och retur-biljett för en-kelt biljettpris som slagit så väl ut. Till detta kommer de sk fa-miljebiljetterna, som framför allt gjort resan billig för gruppresan-de familjemedlemmar — en möj-lighet som fortfarande finns. Se-mesterbiljetterna upphör däremot att gälla fr o m i dag. Från Nord-maling har under den här inten-siva resmånaden flugit 1.744 per-soner och till Nordmaling har an-kommit 1.576. Det har med and-ra ord varit jäktiga dagar på Lin-jeflygs kontor i Nordmaling. Den 24 aug. startar Linjeflyg i sam-arbete med resebyråerna en sk förlängd sommarresa till Båstad, även här med utomordentligt förmånliga priser. Det blir dels weekend-resor och dels vecko-resor alltsammans med helpen-sion.

Bo Ohmans vackra sto Fjällkvinta, som belönades med AB.

300 hästkrafter till Nordmaling men inga hästar

Det var hästpremiering i Nordmaling på tisdag. När premieringsnämnden, med premieringsbasen P. O. Asbo i teten, kom till premieringsstället på Vallen möttes han av 15 karlar, en dam och en del bilar om tillhoppa drygt 300 hästkrafter — men inga hästar. Det blev med andra ord en lindrig affär.

I Lögdeå där man utannonserat premiering senare på dagen var intresset betydligt större. Ett tiotal djur visades upp plus fyra vackra föl. Det material som visades upp var mycket bra. Nordmalings hästavelsförenings nya 28.000 kr.-hingst, Ising visades också upp och alla tycktes bli imponerade. Inte minst premieringsbasen som fotograferade dyrgripen från olika synvinklar.

1-åringar: "Liss" eft. Vagant, ägare Artur Holmgrén, Lögdeå, "Sabina" eft. Ylve, ägare Alfons Nilsson, Sunnansjö.

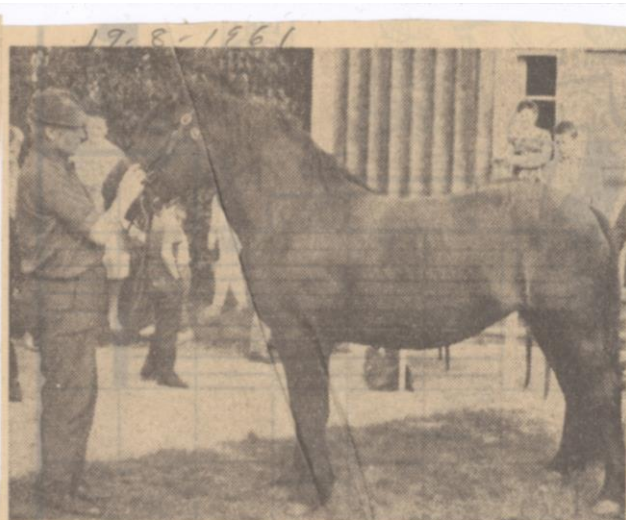
3-åringar: "Tindra" eft. Osrarn, ägare Elov Olofsson, Ava tilldelades frisedel. "Dundra 4" eft. Plog, ägare Viktor Engman, Ledusjö tilldelades frisedel.

Fölston: "Loddy" efter Tronny 1278 och Sara, ägare Algot Lindblom, Rönnholm fick AB, "Fjällkvinta" eft. Kvint 985 och Fjälla, ägare Bo Ohman, Lögdeå likaledes AB "Freija" eft. Moln 1954 och Flora, ägare Arne Åberg, Lögdeå fick B och "Osra" eft. Osrarn 1446 och Ylva 14922, ägare Thure Nordgren, Baggård likaledes B.

En 2-årig hingst "Frej" eft. Fjård och Pia, ägare Bo Ohman, Lögdeå visades också upp och fick godkännt.

18.8.1961 (Foto: Ekholtz)
Herr Bengt Johansson, Norrfors, med maka Gudrun, född Abrahamsson, Karlsbäck. Vigel i Norrfors kyrka förrättades av komminister Fellger.

Diplomstoet Tindra (3 år) efter Osrarn-Tarana, visas här upp av ägaren hemmansägare Carl Sandberg, Nyland.

Fina Hörnsjö-bästar

Onsdagens hästpremiering i Hörnsjö visade på stegrat intresse, och toppade numerärt förra årets goda hästmaterial och åskådarefrekvens, vilket nu kan anses stå i särklass inom länet. Premieringsnämnden, bestående av lantbrukarna P. O. Asbo, Östersund och Torsten Viklund, Burträsk, lovordade de goda betingelserna för den nordsvenska hästens framtida existens.

Sexton ston och, en avelshingst vann nämndens gillande. Först visades tvååriga stoet Mona efter Salje, som fick skådepenning, ägare Rudolf Bergström, Hörnsjö, och sist Gerhard Rönkvists privatägda A-B hingst Osrarn 1446 som fick idel rosor. "En mycket tilltalande avelshingst, med god avkomma", var herr Asbos slutomdöme.

Toppnoteringar kom
slag i slag...

Länets första diplom för året till föll 3-åriga stoet Tindra efter Osrarn-Tarana, med Carl Sandberg, Nyland, som ägare. I utmärkelser ingick även frisedel. Frisedel fick även 3-åriga Juni-Pärla efter Dolme. Ägare Evert Molin, Tallberg. Modern till diplomstoet, nämligen 20-åriga A-stoet Tarana, kom i år med sitt nionde föl, efter Osrarn, och behöll som tidigare sin ätråvärta placering. Nestorn bland Västerbottens hästkarlar, 80-åriga Edvard Jakobsson, Holmbacka, Hörnsjö, som är ägare till guldrovan i fråga, kan vara stolt över att, trots åldern, kunna hävda sig i konkurrensen.

Två ston erhöll utmärkelser A-B nämligen: Maja efter Hörne med föl efter Osrarn, ägare Einar Strömberg, Hörnsjö, och Trimma efter Titus, föl efter Osrarn, ägare: Nils-Olof Jakobsson, Torrböle.

Övriga fick utmärkelser B: Jussa efter Jussi, föl efter Osrarn, ägare Harald Rönkvist, Hörnsjö, Isabella, efter Kvint samt föl efter Osrarn, ägare Albin Lindgren, Brännland, Tilly efter Titus, föl efter Osrarn, ägare Emil Nyberg, Gräsmyr, Tuna efter Titus, föl efter Osrarn, ägare Artur Lindgren, Gräsmyr, Imra efter Titus, föl efter Osrarn, ägare Martin Jonasson, Hörnsjö, Tindra efter Titus, stoföl efter Osrarn, ägare Sigurd Hörnsten, Degermyr, Bybruna e. Balk, föl e. Vagant, ägare Sigurd Nyberg, Hummelholm, Tyrea efter Remin, föl efter Osrarn, ägare Algot Rönkvist, Brattfors, Elfrid efter Orring, föl efter Rensvald ägare Verner Johansson, Aliden och sist Pärla efter Titus, stoföl efter Osrarn, ägare Karl Andersson, Långed. Sammanlagt 10 B-ston.

GRÄSMYR

DANS på lövad loge

lördag 19/8 kl. 21.00—01.00.

För musiken svarar den populära orkestern

Eskil Columbus

Sedvanliga basaranordningar

Bussar avgår från följande platser och tider samt åter efter dansens slut. Från Bjurholm 20.15, från Nordmaling 20.30, från Hörnefors 20.30.

Bygdegårdsföreningen

21.8.1961
**Stor seger
för Rundvik
mot Örträsk**

Vid onsdagskvällens match på Manhemmsborg, Rundvik, hade hemmalaget inga större problem att efter ett vackert spel taga två poäng av gästande Örträsk. Segern blev så stor som 8-1, och kunde även med hänsyn till chanserna ha blivit större.

Redan i öppningsanfallet åkte bollen bakom örträskmålvalet, men det målet underkändes för offside. Inom en halvtimme hade i alla fall Rundvikscenter Erik Eklund gjort ett äkta "hat tric" och givit Rundvik en 3-0-ledning.

Genom dessa tre mål som blev halvtidsresultat gick Erik Eklund åter i skyttelagens topp och leder med 17 mål för Robertsfors Gunnar Andersson som har 16.

Rundviks spel i andra halvleken blev något sämre än i första — säkerligen mycket beroende på den tilltagande skymningen. Men trots detta gjorde man ytterligare fem mål nämligen:

4-0 Gunnar Söderström, straff.

5-0 Gunnar Söderström, långskott.

5-1 En tillfällig black out i Rundviksförsvaret gjorde att Örträskcenter Harry Andersson kunde komma igenom och "måla".

6-1 Hans Persson, elegant nick efter hörna.

7-1 unge ytterflyndet Kjell Erik Svensson, som i äkta Garrinschastil trixade sig förbi på sin kant, och ur minimal vinkel fick bollen i mål via bortre stolpen.

8-1 blev slutresultatet, sedan Erik Eklund avslutat en av sina kanoner som via en Örträskförsvare hittade väg in i mål.

Trots de stora förlusten kunde man hos gästerna urskilja ett par goda spelare nämligen Goth-Axel Jonsson och Ivan Gustafsson.

I hemmalaget gjorde Gunnar Söderström sin sista match för säsongen — han skall till Uppsala för studier. Han är värd ett fång blommor inte bara för denna match utan för en ypperligt genomförd säsong.

Hela laget gjorde denna gång en fin match och att speciellt nämna någon före den andre är orätt.

Fortfarande har Rundvik sin ordinarie målvakt skadad men yttre Tore Nyberg vikarierar med den äran.

Rundvik ryckte genom denna seger till sig en tvåöängledning före Robertsfors. Målkvoten är hela 48-14 efter 12 spelade matcher.

Runo Hallberg dömde utan anmärkning.

— I Nyåkers kyrka jordfästes på söndagen fru Judit Nyberg, maka till hemmansägaren Bror Nyberg, Nyåker. Officiant var kyrkoadjunkt Sven Nygren. Solosång utfördes av fru Anna Fredlander. Vid baren talade, för de närmaste svårsonen smidesmästaren Sven Svensson, Nyåker och för söndagsskolan folkskollärare fru Gerda Engman. Elever vid skolan hyllade sin bortgångna lärare med sång. Kamrer Oscar Holmlund talade för Nyåkers DUF vars styrelse den bortgångna tillhört ett 20-tal år.

Vid familjegraven på Nyåkers kyrkogård nedlades en vacker blomsterhyllning. Tal hölls av bl a sågverksägare S. W. Sundquist, Nyåker. Efter gravsättningen var en minnestund anordnad i kyrksalen under medverkan av predikant Lennart Edler och kyrkoadjunkt Nygren. Fru Anna Fredlander medverkade med solosång. 22.8.1961

19.8.1961
75 år fyller den 20 augusti f d hemmansägaren Gustav Albin Arctædius, Lögdeå.

Han är född i Bergsjö, Nordmalings socken, där hans far var jordbrukare. Han blev tidigt faderlös och axlade som 15-åring faderns ansvar och övertog så småningom hemmanet och gården. Genom ständiga förbättringar och nyodlingar visade han sig vara en synnerligen skicklig odlare. Han lät också bygga om mangårdsbyggnaden och uppföra en helt ny ekonomibyggnad. Familjen blev stor, och det behövdes arbete och åter arbete för att få det hela att gå ihop 1957 drabbades hans mangårdsbyggnad i Bergsjö av en förödande brand och därmed lämnade han definitivt sin hembygd. Han sålde egendomen till Nordmalings ängs AB och köpte samtidigt av bostaden en fastighet i Lögdeå. Bytet medförde i första hand att Arctædius fick det lugnare på ålderns dar. Även i Lögdeå har han under sin relativt korta tid hunnit skaffa sig många vänner.

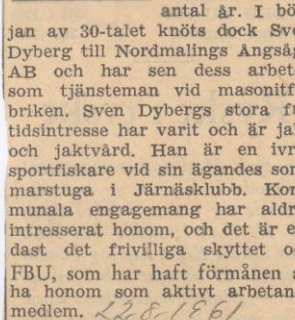

Foto: Alfons, Nordmaling

— I Själevad vigdes på fredagen tegelbruksarbetaren Gunnar Johannes Jonsson, och Anna Margareta Edlund, båda från Aspeå, Lögdeå. Vigseln förrättades av vice kyrkoadjunkt Ragnar Öberg.

60 år fyller den 23 augusti tjänsteman Sven Dyberg, Rundviksverken.

Han är född i Rundvik, son till framtidne förvaltaren Erik Dyberg. Sven Dybergs håg låg i unga år till jordbruksnäringen och han genomgick olika lantbruksskolor och praktiserade i jordbruk. På 20-talet köpte Dyberg ett hemman i Levar och drev detta ett antal år. I början av 30-talet knöts dock Sven Dyberg till Nordmalings Ängs AB och har sen dess arbetat som tjänsteman vid masonitfabriken. Sven Dybergs stora fritidsintresse har varit och är jakt och jaktvård. Han är en ivrig sportfiskare vid sin ägandes sommarstuga i Järnasklubb. Kommunala engagemang har aldrig intresserat honom, och det är endast det frivilliga skyttet och FBU, som har haft förmånen att ha honom som aktivt arbetande medlem. 22.8.1961

22.8.1961
LEVAR 1961

Lördagen den 26 augusti, med början kl. 10.00 låter hotellägare Frans Wiotti, Levar, Nordmaling, försälja en del lösegendom bestående av bl. a. möbler och porslin samt ett obetydligt begagnat piano.

— SERVERING —
Auktionsförrättaren.

**Krönika från
Nordmaling**

ANTLIGEN (på måndag förmiddag) kom solen på fransysk visit och spred sina värmande, livgivande strålar över oss, som nu i flera dagar gått och huttrat i den envisa nordosten. Men solskenet räckte inte länge. Snart drog de snabbt flygande molnen på nytt för gardinen. Lika kylslagen som tidigare känns dock inte luften. Fråga är om vi inte går mot en period av bättre väder.

VISSA TECKEN tyder i varje fall därpå. Det har ju varit högvatten bl a under hela våren och sommaren men nu har vattnet fallit betydligt. Tidigare har det ju alltid sagts att när havsvattnet är lågt kan man vänta uppehållsväder. Men kanske det denna gång bara är den ihållande nordliga vindens förtjänst att vattnet strömmat från våra kuster?

PÅ POTATISEN har det myckna regnandet orsakat svåra skador och fråga är om inte 1961 kommer att resultera i ett svårt bakslag för många potatisodlare. Redan nu kan man i nordmalingsbygden se nära nog svarta potatisäkrar. Både brunröta och blötsjuka har givit sig tillkänna i potatisen, som genom de tidiga sjukdomsangreppen givetvis hämmats i tillväxten.

ÅVEN FÖR KORN OCH HAVRE har den regniga och kyliga väderleken betytt försening. Trots allt ser säden rätt bra ut. Vid en resa genom socknen häromdagen kunde man se en del lantbrukare i färd med skördearbete. Än torde det nog dröja någon vecka innan det blir verklig fart på självbindare och skördetröskor och det torde nog behövas ordentligt torrväder för att surare marker skall bära maskinerna.

TROTS BESVARLIGHETERNA torde vår bygd ha kommit jämförelsevis lindrigt undan vad det gäller regnskador. Vid en resa för en dryg vecka sedan genom sydligare bygder sågs massvis med hö stående ute i svartnande hässjor och på en del håll hade man inte ens hunnit färdigt med slåtern. Maskinerna stod kvar ute på avslag, vattendränkta fält och i potatisäkrarna stod det vatten i färoarna.

23.8.1961 Anders

Från tinget i Nordmaling

24.8.1961
Till 60 dagsböter à 6 kr dömdes en man från en by i Bjurholm vid ordinarie ting — det första efter sommaruppehållet — i Nordmaling på tisdagen. Mannen hade anmälts för rattonykterhet och blodprovstagning två och en halv timme efter bilkörningen visade en alkoholkoncentration i blodet av 0,71 promille. Beträffande en annan bjurholmsbo, som vid en av statspolisens rutinkontroller, ertappats förande moped trots att han druckit sprit beslöt häradsrätten infordra yttrande från Statens rättskemiska anstalt. Mannen erkände att han den aktuella kvällen i april i år tillsammans med en kamrat druckit drygt 10 cl brännvin och därefter satt sig på mopeden för att köra cirka 2 km till hemmet. Blodprovet visade 0,68 promille.

I september i fjol gjorde sig en man från Nordmaling skyldig till rattonykterhet. Den åtalade erkände. Däremot bestred han åtalet mot att han framfört bristfälligt fordon och hävdade att bromsarna på den lastbil han körde strax innan hade blivit odugliga och att det var meningen att han skulle köra till verkstad för reparation, men blivit förekommen av polisen. För bristfälligheterna på bilen var även dess ägare, en åkerägare från Nordmaling instämd. Dom meddelas den 5 september.

För vårdslöshet i trafik var en man från Örträsk åtalad. Han hade vid transport av virke den 9 december 1959 förlorat herraväldet över sin bil i en kurva efter vägen Brattsbacka — Norrfors. Väglaget var halt och den åtalade fick slutligen sitt fordon stående tvärs över vägen, blockerande all trafik. Mannen hävdade att han försökt få hjälp bli från vägförvaltningen att dra den tungt lastade bilen på vägen, men inte lyckats.

En kvinnlig bilist, instämd som målsägare, kom i samma veva körande personbil och rändade därvid på lastbilen, varvid fordonss- och smärre personskador uppstod. Några skyltar som visade att vägen var blockerad, eller andra tecken på att vägen var spärrad fanns inte uppsatta. Vid undersökning fann man den åtalade chauffören, samt bilens ägare, sovande i lastbilshytten. Bilens ägare var dessutom åtalad för överskridande av maximilast samt en del andra förseelser. Dom meddelas den 5 september.

20 dagsböter à 5 kr kostade det den yngling som i september 1960 hade för bråttom från Hörnefors och i kurvan i Nyland körde av vägen, varvid dyra fordonsskador uppstod.

För en av de sista krockarna vid bron över Öre älv vid Öre, under dess epok som riksvägsbro, dömdes en man från Luleå till 25 dagsböter à 10 kr. Olyckan inträffade den 6 juni i fjol. Mannen var på väg norrut när han vid södra infarten till bron krockade med en buss.

Slutligen dömdes en chaufför till 10 dagsböter à 7 kr för att han underlåtit att inställa sin bil för kontrollbesiktning. Den åtalade gjorde gällande att han hade bytt bort bilen och vid affärens uppgörande gjort den nye ägaren uppmärksam på att bilen skulle kontrollbesiktigas. Det hjälpte nu inte.

Nordmaling

På grund av sjukdom kommer undertecknad (EPA, Nordmaling) att lördagen den 26 aug. med början kl. 10.00 försälja kvarvarande varulager bestående av bl. a. tyger, triåker samt div. kortvaror.

Kontant betalning.

Hugo Nordin.

79-åriga skräddarmästaren John Bäckman tillsammans med sin två år äldre syster fru Klara Bäckman, Gräsmyr — två vitala åldringar.

Gräsmyrbo på besök efter 58 amerikaår

— Jag har mått rätt gott undermina snart 60 år i Amerika, anser den vitale 79-åriga skräddarmästaren John Bäckman från Gräsmyr. Han är nu på besök hos sin syster 81-åriga fru Klara Bäckman, Gräsmyr, även hon en pigg och kry åldring.

1903 lämnade John Bäckman, Gräsmyr, för att tillsammans med sin blivande maka Hulda Johansson från Holmbacka, söka sin lycka i Amerika. Dessförinnan hade han lärt skrädderiyret hos skräddaren Nordström i Brattfors och även provat på yrket ett par år i hembyn. I Amerika gifte sig de två. De kom att bosätta sig i gruv- och industristaden Duluth i norra Minnesota. Där öppnade Bäckman 1905 egen skrädderirörelse, som han drivit med en fyra-fem anställda fram till 1958 då rörelsen såldes.

— Det har gått mig väl i händerna, anser Bäckman. Vi har haft fullt upp med jobb även på senare år trots att skrädderiyret är i avtagande i Amerika liksom här. Konkurrenten från konfektionsindustrin är kanske än hårdare i Amerika än i Sverige men det finns fortfarande många damer och herrar som föredrar dyrare skräddarsydda kläder framför konfektionen. Duluth är numera en stad med över 100.000 invånare. De stora järnmalmgruvorna och övriga industrier bidrar till att staden är i ständig tillväxt och ger ökat kundunderlag. Priserna på en skräddarsydd herrkostym i prima tyg varierar mellan 125 och 150 dollar medan man kan få en konfektionsydd Lostym av rätt god kvalitet för en 50–75 dollar.

Flera från Rundvik

Minnesota har ju ord om sig att vara Amerikas svenskbygd framför andra. De verkliga svenskbygderna ligger dock söder om Duluth, berättar Bäckman. Han har dock haft kontakt med en del svenska farmare i bygden omkring och i staden har han träffat på flera svenskar, härstammande från Rundvik i Nordmaling. Han kan tyvärr inte erinra sig namnet på dessa nordmalingsbor.

Längtar tillbaka

Duluth ligger vid den övre av de stora sjöarna och har ett relativt mildt klimat. I vart fall betydligt bättre än det kyliga augustiväder som John Bäckman blivit mottagen med i Gräsmyr. Vädret är också en av orsakerna till att han börjar längta tillbaka till Amerika, sin fastighet i Duluth och vännerna där.

John Bäckman har två gånger tidigare varit hemma och hälsat på de sina i Sverige. 1908 var han över och då följde även maken med samt 1952, samma år som maken gick bort efter åtta års sjukdom. Under årens lopp har vännernas antal i Gräsmyr tunnats ut. Av de fem syskonen som växte upp på hemmansägare Nils Bäckmans gård på Fälla i Gräsmyr, är nu bara John och systern Klara kvar.

Även hon har blivit ensam. Hennes kommunalt stridbare make Valdur gick bort i början på 50-talet.

Men hur det än är är det roligt att komma hem, Sverige är ett underbart land, anser John Bäckman, även om han också funnit sig väl tillrätta i sitt nya hemland.

Anders

Jordbruksnäringen

Dåligt skördeår för 24.8 1961 biodlarna i Nordmaling

Inte får vi räkna med någon stor skörd i år, säger fabriksarbetaren Ragnar Johansson, Rundvik, en av de få kvarvarande biodlarna i nordmalingsbygden. Regnet och det kyliga vädret under augusti har medfört att det hellre minskat än ökat i skattlådorna.

Ragnar Johansson och hans maka Maja var mitt uppe i slugningsbestyren när vi på måndagen var på besök. Guldgul — otroligt god sommarnektar — fyllde slunga och silningskärl och nog har deras nu till nio reducerade samhällen med tusentals bevingade vänner samlat in åtskilliga burkar vitaminrik och lenande honung. Trots detta anser Ragnar Johansson att sommaren 1961 kommer att ge det sämsta resultat sen han för ett 20-tal år sedan började med biodling.

— Våren och försommaren gav gott drag, men sensommaren har varit besvärlig, även för bina. Det gäller ju för dem inte bara att det är uppehållsväder. Det måste också vara varmt för att blommorna skall lämna nektar. Sen är det ju att märka att vi här i Rundvik aldrig får räkna med något gott drag från ljungen. (Ljungen ger vid passande väderlek mycket honung men av mörkare och något fränare smak än vår- och sommarblomster).

18 samhällen

I sin bipaviljong har Ragnar Johansson plats för 18 samhällen. Paviljongen är praktiskt inredd och försedd med slugnings- och materialrum. Bina lär vara lätta att sköta i paviljongen och övervintringarna går bra.

Försämrat ekonomiskt utbyte och i viss mån även omDispositionering av fritiden har medfört att Ragnar Johansson har minskat ner sin odling även om han är besjälad av stort intresse för bina. Det är ju så med bin att dess skötare måste vara intresserad och ha gott handlag med dem. Det går inte bara att komma till en kupa och börja rumstera om. Blir de retade kan det hela blir olidligt.

Nordmalingsbygden har under tidigare år varit något av ett centrum för biodlingen i länet. Här har funnits flera storbiodlare med ett 50 — 60-tal samhällen och ett flertal med ett 10-tal och däröver.

Varför har biodlingen gått tillbaka?

Ja, en av orsakerna, anser Ragnar Johansson, är det nya systemet med försäljningen. Tidigare har det ju

Ragnar Johansson, Rundvik visar upp en s. k. halv svearam fylld med cirka 1 kg härlig ljus sommarhonung. I bakgrunden den johanssonska bipaviljongen.

varit så att odlarna här uppe har fått sälja direkt till detaljisterna. Nu finns det söderut stora tappstationer för honung, vilka i sin tur säljer till grossister som med goda rabatter säljer sydländsk honung på Norrland.

— Vi biodlare anser att det bör vara en hederssak att affärerna endast tillhandahåller honung från ortens biodlare, säger Ragnar Johansson. Det är ju inte bara en ekonomisk sak för oss odlare — det är ju bevisat att bina utför en ovärderlig insats för pollenering av fruktträd, växter och fröodlingar. Hur skall det gå med det när alla biodlare är borta samtidigt som humlor och andra pollenerande insekter allt mera trängs tillbaka?

Vi har gjort en rundfråga till andra biodlare i bygden för att höra hur de har det ställt.

Bengt Grapefors i Sunnansjö, Nordmaling, var under många år biskung i bygden med över ett 60-tal samhällen. Han levde i det närmaste helt på biodlingen. Nu har han endast 14 samhällen. — I fjol blev

resultatet dåligt, säger fru Vivi, vid vår påringning, och i år torde det bli än sämre. Maken arbetar numera fastanställd vid industrin i Rundvik och biodlingen har blivit en hobby. Övriga biodlare i byn har slutat.

En annan, som snart kommer att upphöra med biodlingen, är maskinist Fritjof Eriksson, Lögdeånaset. Han har en 7—8 samhällen kvar men håller nu på att bygga egna hem i Rundvik och tar troligtvis inte bina med sig. Fru Signhild, som själv inte tycker om att arbeta med bina, klagar över det dåliga draget från ljungen. Någon skörd har man ännu inte hunnit med.

12 samhällen och fortsatt intresse för bina, har snickaren Enfrid Eriksson. Än. Nog kommer det att bli dålig skörd även i år tror fru Alva, kanske vi får ett 100-tal kg som i fjol, men vi får minnas den fina sommaren 1959 då de 14 samhällen vi då hade drog in 370 kg honung. Det var ett roligt biår!

Anders

Välmatade kornband drar förre hemmansägaren Oscar Möller, Lögdeå, upp till sin svärson hemmansägare Bernt Holmlund där han sitter uppflugen på sin 23 stängs höga kornhässja. Sonen Bertil krokar på. 24.8.1961

Storhässja i Lögdeå lagrar 300 kornskylar

— Visst är storhässjan arbetskrävande, men den har även sina fördelar säger hemmansägare Bernt Holmlund, Lögdeå. Blir det en regnhöst har man spannmålen i gott förvar och sen är det ju nära och bra när man skall tröska. Detta sagt medan band efter band av välmatade kornkärvar trycks in i den 23 stänger höga och sex balkar långa hässjan.

Svårfar, förre hemmansägaren Oscar Möller sköter om att dra upp medan sonen Bertil står på lasset och krokar på. Omkring 300 kornskylar får plats i den holmlundska storhässjan, en av de få kvarvarande och i bruk varande storhässjorna i bygden. Hässjan står efter riks-13 vid södra infarten till Lögdeå och utgör, fylld med korn och havre, en grann syn.

— Det blir bra korn i år, konstaterar Bernt Holmlund och svårfar Möller instämmer. Vi sådde den 20 maj och det fina vädret i början på juni gav sädden en rekordstart. Trots den regniga väderleken under augusti är kornet välmatat och mycket god skörd bör även ett havrefält som vi har här intill ge.

Bara en del av den holmlundska skörden ryms i storhässjan. Resten torkas i småhässjor. Skörden sker med självbindare. — Jag är nog intresserad av en skördetröska men jag värderar halmen så pass högt att jag föredrar att skörda med bindare. Sen är det också den stora investering som en skördetröska med tillhörande torkanläggning utgör en viktig faktor att räkna med.

Bjurholmspojarna föll mot Rundvik

På söndag möttes Bjurholms och Nordmalings ungdomslag i kommundagen i fotboll. Gästerna — Rundviks juniorer — vann den blöta tillställningen med 3—1.

Gästerna tog ledningen genom ett vackert skott av cf. Schörling. När det återstod tre minuter av full matchtid, schabblade bjurholmsförsvaret, härresande framför egen bur med ett självmål till följd. Detta tog tydligen knäcken på laget och sedan riktig ordning på anfallen blev det inte sedan. En bidragande orsak var väl också att gästerna hade bättre kondition. Två mål inlämnades under förlängningsperioden båda efter missförstånd i hemmaförsvaret.

Bästa lagdelen i hemmalaget var utan tvekan halvbackstrion som slet och jobbade för hela slanten. Säkrast var chb. Gunnar Eriksson. I kedjan var Dan Abramsson en angenäm överraskning och karlsbäcksgården var en av de nyttigaste i anfalet. Den var också cf. Lennart Schörling och hv. Håkan Ekstig. Den sistnämnde som var kedjans mest tekniske spelare fick tyvärr låna lädret allt för få gånger för att kunna skapa farligheter.

I gästernas lag, som i flera fall var huvudet högre än hemmalaget, spelade försvaret lugnt och säkert. Halvbackstrion slarvade ofta med passningarna till sina kedjekamrater men effektiva gossar som Lars Erik Meijer och Charles Gustavsson i anfalet hämtade ibland sina bollar från eget försvarsområde och hade god förmåga att skapa farligheter i hemmalagets bakre regioner. De gjorde också var sitt mål.

Domare: Bengt Blomkvist, Hörnäs.

70 år fyller den 26 augusti förre bankkamreren Oscar Holmlund, Nyåker. 25.8.1961

Oscar Holmlund är en av Evangeliska Fosterlandsstiftelsens stora föreläsare i länet och har som lekmanpredikant och ordets förkunnare gjort sig känd inte minst i nordmalingsbygden.

där han verkat allra största delen av sitt liv. Han är född i Leduafors. 1907 kom han till Nyåker som affärsbiträde vid Nyåker-Norrfors handelsbolag, en tjänst som Holmlund innehade fram till 1921. 1917 öppnade Härnösands Folkbank avdelningskontor i Nyåker och Holmlund blev deltidsanställd vid banken. När denna 1921 gick upp i Svenska Handelsbanken blev Holmlund ordinarie tjänsteman vid banken och var under 30 år bankens kamrer och gjorde sig känd som en duktig och ansvarsökande människa.

Mest känd torde dock Oscar Holmlund vara för sina insatser inom den religiösa verksamheten. I 42 år har han tillhört styrelsen för Nyåkers DUF, därav 16 år som förningens ordförande. Han var en av initiativtagarna för tillkomsten av Nyåkers kyrka och har i 30 år varit kyrkans kassör. Han tillhör styrelsen för Strömbäcks folkhögskola.

NORDMALING Mimer 25.8.1961

Lörd. 9, Rundvik sönd. 8 Bf.
Lilli Palmer i den spännande fartfyllda

FLYKT I NATTEN

Norman Wisdom i en skrattfest av ovanliga mått

PANIK PÅ TEATERN
Rundvik lörd. 8, Nordmaling
sönd. 7 Bf till 11 år.

Bra skolbestånd inom Nordmaling

26.8.1961
På ett undantag när — Håknäs — har vi nu fina skolor inom distriktet och det är ju roligt, säger rektorn för den obligatoriska skolan i Nordmaling, Rolf Håkansson. Men lokalproblem kvarstår.

Vid Kyrkovallens skola är vi verkligen trångboddad och vi måste i år som tidigare sända elever från Nordmaling till Olofsfors och Lögdeå. Vi hoppas dock att inom en snar framtid kunna lösa dessa problem. Huvudritningar finns klara. Dessutom saknar ju flera av våra skolor gymnastiklokaler, en brist som är speciellt kännbar här i Nordmaling med anhopningen av elever i den obligatoriska skolan samt samrealskolan.

Några speciellt svåra problem att brottas med har vi dock inte inför skolstarten. Vi hade en del besvär med att fylla en del vakanstjänster men nu är alla platser besatta.

Skola med tapeter

Hörnsjö skola har under sommaren helrenoverats och det är egentligen bara stommen som är kvar av den gamla. Skolan har blivit verkligen trygg och har bl a, som den första skolan inom distriktet, fått tapetserade väggar i salarna. 135.000 kronor har ombyggnaden kostat men så kan Hörnsjö skola nu klassas som modern och tidsenlig.

Aven Baggårds skola, byggd 1942, har renoverats. Förutom en del omändringsarbeten har skolan målats om och linoleumgolv har lagts in i skolsalarna. Hörnsjö och Baggårds skolor är nu de äldsta inom distriktet om man fränser Håknäs samt Olöfsfors (som egentligen är nedlagd men måste användas på grund av lokalbristen i Nordmaling). Vid Kyrkovallens skola har bl a skolköket och ett klassrum renoverats under sommaren.

Nya läroböcker för året får eleverna i klasserna 1 och 4 med tanke på enhetsskolans införande vilket planeras bli nästa läsår.

Anders

Svårt få lärare till Nordmaling

26.8.1961
— Det har aldrig på de nio år jag tjänstgjort som rektor här vid samrealskolan varit så svårt att få tag på lärare som i år, säger förste rektor i Nordmaling Felix Innergård. Främst är det militärtjänstgöring som trasslat till det hela och nu fyra dagar före skolstart har jag fortfarande fyra vikarietjänster obesatta, därav två i moderna språk, en i biologi och kemi och en i gymnastik.

Vi har ringt till nära nog samtliga Sveriges lärareförmedlingar samt annonserat, men det syns inte som om vi kommer att kunna få behörligt folk till dessa tjänster. Som tur är rör det sig bara om repetitionsmånader och kan inte vederbörande lärare erhålla uppskov får vi söka efter lärarkandidater. Det är ju svårt att få lärare även på andra håll och jag tror att vi trots de svårigheter vi har här vid samrealskolan inte har någon större anledning att vara bekymrade.

Nordmalings samrealskola får nu i höst 320 elever och det innebär att vi nu börjar bli verkligen trångboddad trots att vi får en extra lärosal i Hammargården och där dessutom får dela ett klassrum med folkskolan, för kvinnlig slöjd. Alan kommer inte att räcka till för morgonsamlingarna, och vi håller just nu på att

Rektor Felix Innergård

undersöka möjligheterna att skaffa högtalare till några klassrum.

Det blir så här, när man försöker tillgodose elevernas och föräldrarnas önskemål, att så många som möjligt skall få ta del av utbildningen.

Vad vi nu närmast hoppas på är att gymnastikbygget här i Nordmaling får igångsättas i höst. Kommunens styrande har ju välvilligt anslagit pengar för ändamålet, bara vi nu även kunde vinna förstärkelse hos det statsbidragsbeviljande myndigheterna. Vi tror dock att vi denna höst har stora chanser, speciellt som det synes komma att bli brist på arbete för byggnadsarbetare i Nordmaling, under hösten och vintern, slutar rektor Innergård.

Anders

Rundvik mot Robertsfors i seriefinal

26.8.1961
Det stundar seriefinal i div V Södra i Robertsfors på söndag då Rundvik kommer på besök och det blir en synnerligen svårutspädd tillställning. Eftersom Rundvik kommer med en reservbetonad elva på grund av justeringar verkar förhandstipsen gå i Robertsfors favör. Förutom ordinarie målvakten Ragnar Mattson och ch Bo Hammarström som inte kommer med är det frågetecken för ytterligare tre spelare.

Robertsfors kommer i det närmaste att ställa upp med ordinarie gäng. Valter Hammarström blir dock borta och vidare har laget ett frågetecken i Roland Glad som under veckan ryckte in till militärtjänstgöring i Luleå. Den senare har man dock hopp om att få lös.

De starka försvaren i varje lag torde säkerligen se till att målfabrikationen hålls nere trots att kedjorna har målsnittare av rang. Rundviks Erik Eklund och Arne Molander har svarat för 34 mål hittills under serien och kommer Gunnar Söderström med så har den trion 43 mål på samvetet.

I Robertsfors är det Gunnar Andersson och Sture Söderström som med sina 27 mål sammanlagt bör bli det främsta hotet. Det är upplagt för en verkligt spännande match.

Rundvik: Tore Nyberg, Milton Holmberg, Lars Backlund, Lars-Erik Meijer, Hans Persson, Arne Forsberg, Gunnar Degerman, Gunnar Söderström (?), Erik Eklund, Arne Molander, Kjell-Erik Svensson (?).

Robertsfors: Mats Markström, Bo Nyberg, Bertil Sandström, Ulf Nilsson, Veikko Kariä, Roland Jonsson,

Edde Persson, Gunnar Andersson, Roland Glad (?), Martin Bäckman, Sture Söderström.

60 år fyller den 27 augusti lantbrukaren Verner Norgren, Djupsjö, Nordmaling. 26.8.1961

Han är född i Torrböle. I samband med sitt giftermål 1932 flyttade Norgren till Djupsjö.

Där har han haft diverse arbeten, bl a skogs- och vägarbeten. 1946 köpte han sig ett mindre jordbruk i byn och ägnar sig numera helt åt detta. Förutom sitt jordbruk sköter han ett annat hemman i byn och

har därmed tillsynen av många kor och andra kreatur. Norgren är känd som en duktig och idog människa.

Tröskor och skultorkar erövrar Hörnsjöbygden

25. 8. 1961

På bilden ovan Sixten, Sanny och Gunilla Lundström i "sköl-
anna". Intill Martin Jonasson
med den nya tröskan. I bak-
grunden den nya sädestorken.

Jordbrukarna länsbäst som maskinköpare

Hörnsjöbygdens jordbruks-
näring, som år från år varit
tidsmedveten och ständigt
stadd i utveckling, har i höst
gjort en revolutionerande
frammarsch inom det jord-

Forts. sista sidan, spalt 3.

Tröskor...

Forts. från sidan 1.

brukstekniska området. Icke
minst för den s. k. "sköl-
anna" är man rustad för
alla eventualiteter.

Två självbindare, och två för
hösten nyinköpta självgående
skördetröskor, med enorm kapa-
citet, samt därtill tretton sädes-
torkar, bevisar att ännu har in-
te den norrländske bonden förlö-
rat tron på en jordbrukets renäs-
sans. Enligt uppgift från hushåll-
ningssällskapets maskinkonsu-
lent, Bo Wetterblad, Umeå, som
s. a. s. varit maskinköparnas och
anläggarnas högra hand, har byg-
den tätplacering inom länet för
maskinell utrustning. Vad beträffar
årets rekrytering av sädes-
torkar ligger Hörnsjö som god
tvåa i numerärt hänseende.

Ännu kanske det är för tidigt att
bruka skördetröskorna, men skörde-
arbetet är dock, dessa till trots, i full
gång. Redan i lördags startade Six-
ten Lundström på Åbrånet, och un-
der måndagen var flertalet av Åbrå-
nets bönder i full aktion på skörde-
tegen, slog med krakle /renslaget
förstas, slättermaskin, självavläg-
re och självbindare samt hässjade
febrilt.

"Hä var ågjort" /färdigmoget/, och
då var det inte lönt att vänta längre.
Så var man ju rädd att regnet skul-
le komma och försinka skördear-
betet. Men bra korn var det, det konsta-
terades allmänt.

Skördetröskorna får nog, trots den
tidiga starten med skörden, en hel
del att uträtta. Abonnemangteck-
ningen har pågått för fullt sedan
tröskornas stationsort blev känd. Icke
enbart inom bygden och kommu-
nen, utan även från angränsande
socknar.

Det är självklart att vi först vill
tillmötesgå bygdens intressen, säger
en maskinägare, men vi hinner nog
med en hel del därutöver också,
menar han. I Hörnsjö fanns förut
en tröska, bogserad med fem fots
skärbredd, vars ägare var Gottfrid
Hörnsten och Rolf Nordstrand. Nu
har dessa bytt bort denna, och jämte
Gustaf Bäckström och Enok Nord-
strand inköpt en självgående tröska
"Aktiv M2S" med en skärbredd av
sju fot och en vikt av 2.300 kg. Den
andra tröskan äges av Martin Jo-
nasson och Börje Jakobsson, en Ar-
vika Thermanius St 256 med 6 fots
skärvidd och en vikt av 1.890 kg.

Den provades förra året av Sta-
tens maskinprovningar. Provningsre-
sultatet visade på en kapacitet av
45-50 hl per timme, beroende på hur
grovkornig vara, tröskan får skörda.

Sädestorkarna, som ett flertal är
varit två till antalet har i höst
ökat till tretton. För de som inte
byggt nytt, har dessa tillvaratagit
utrymmen i gamla häbbren, ba-
garstugor, sommarstugor etc.
Därigenom har byggkostnaden
nedbringats, och håller sig i ge-
nomsnitt för Hörnsjötorkarna to-
talt vid 1.500 kronor per tork.

De som i höst byggt sig torkar är:
Thure Hansson, Harald Rönkvist,
Bror Rönkvist, Gerhard Rönkvist,
Claes Eriksson, Uddo Jonsson, Gus-
taf Jakobsson, Arnold Norén, Martin
Jonasson, Gustaf Bäckström och
Enok Nordstrand, samtliga kallluftstorkar.
De två som tidigare fanns
var varmluftstorkar och äges av
Gottfrid Hörnsten och Rolf Nord-
strand.

Kalkylmässigt kan man gå ut
ifrån, enligt konsulent Wetterblad,
att anläggningskostnaden blir ca
150 kr per ton säd. Uträknat på en
omloppstid av 20 år blir ränta, av-
skrivning och elström så ringa som
ett öre per kg säd. Trots uppsvinget
inom bygden med skördetröskorna
och sädestorkarna, finns det ingen
risk och anledning tro, säger kon-
sulent Wetterblad, att självbindaren
kommer bort och att tröskverken
skall tystna på logen. Det är svårt
att förutsäga något för framtiden,
men jag tror det inte, slutar kon-
sulenten.

R. B.

De yngsta i klasserna 1 o 2 med sin lärarinna Kerstin Edlund i deras trivsamma skolsal.

Restaurerad hörnsjöskola åter i bruk

Hörnsjö-skolan, som under våren och sommaren genomgått en rätt omfattande ombyggnad, kunde då höstterminen började i fredags åter tagas i bruk.

I en intervju med skolstyrelsens ordförande, nämndeman Sigfrid Nilsson, Levar får vi beskedet att skolan är ej alldeles klar för avsyning. Det fattas en del detaljer inomhus, säger han, och därtill kommer planeringen av tomten, som vi skall ta itu med till veckan. Angående kostnadsberäkningen, 135.000 kronor, tror herr Nilsson att det skall stanna vid det beloppet.

Trots detaljerna som fattas, så har byggmästare och installatörer åstadkommit underverk. Av den gamla skolan har skapats en ny, modern, vars interiör och exteriör utan tvekan kommer att skapa trivsel. Om omgivningen på något sätt kan påverka tankeverksamheten, bör väl dessa lärosalar betyda en hel del för framtidens studieämnena. All tanke på osande kaminer är överflödigt då dessa utbytts mot centralvärme och med oljeeldning från källaren. "Vi är glada över den här ombyggnaden, som i så många år i styrelser och nämnder diskuterats, äntligen blev av", säger en av lärarna. Alla tre lärarna är storbelåtna över de ljusa och trivsamma lokalerna, pentryt inte att förglömma, ett rum som tidigare ej fanns.

För bygden, barnens målsmän m. fl. betyder ombyggnaden mycket. En byskola har i alla tider varit en kulturhård. Hörnsjöborna är glada över att deras skola ej, som så många andra, centraliserats bort.

Hörnsjö-skolan har gamla anor: Den första hölls på 1850-talet av en lärare som hette Ahlgren. Han var känd för sin stränghet. Med träpinne i stället för pennor fick barnen lära sig forma bokstäver på en sandbänk. Skolan hölls i hemmen till år 1893, då skolhuset byggdes. För 35 år sedan företogs en efter den tidens fordringar omfattande renovering. Nu återstår att se om skolan på 35 år framåt i tiden blir föremål för ombyggnad. Den som lever får se.

För skolans trä-, murnings- och målnings-arbeten har byggmästare Thorsten Eriksson, Teg, varit ansvarig. Murningen har utförts av hemmansägare Bertil Österlund m. fl. Målningen av målarmästare Martin Oskarsson, Brännland. De elektriska installationerna har utförts av Bergmarks Elektriska, Nordmaling, och värmeinstallationer och det sanitära har Gräsmyrs mekaniska svarat för. Plåtarbetet har Österlunds plåtslageri, Gräsmyr, utfört.

R. B.

Robertsfors vann 28.8.1961 finalen mot Rundvik

Robertsfors (VK) Seriefinalen mellan Robertsfors och Rundvik på söndagen blev en riktig fotbollsfest med emellanåt god fotboll, spänning och dramatik inför omkring 300 åskådare. Man får nog gå långt tillbaka i tiden för att finna så stor publik i Robertsfors. Tur hade också Robertsfors med vädret och det var soligt åtminstone tidvis. Matchen hade inte mer än blåst av förrän regnet började droppa ner.

5-2 blev slutresultatet och Robertsfors seger var lika klar som siffrorna utvisar.

Segern var dock inte säkrad förrän den sista halvtimmen, men då dominerade Robertsfors helt.

Rundvik tog ledningen i matchens början genom Gunnar Söderström. Sture Söderström, Robertsfors, var dock ofin nog att strax efter springa in en kvitteringsboll och den fina inledningen i matchen sprorade publiken till vilda hejningar. Erik Eklund, Rundviks gode center, beredde dock Robertsfors centerhalv Weikko Kääriä en hel del bekymmer och det hade bara gått en dryg kvart på matchen när han på nytt gav Rundvik ledningen. Det var ett hårt pressat skott som svedde målnätet. Mats Markström i Robertsfors mål var helt utan chans.

Robertsfors hade trots underläget ett minst lika offensivt spel som gästerna, men målen lät vänta på sig. Ebbe Persson var den störste orosanden och hade några fina tillfällen som dock inte gav utdelning. Hans pärla på en skottretur från Rundviks målvakt träffade från nära håll stolpen och det var en smäll som hördes på långt håll. Erik Eklund hade också en öppen chans som han dock försatt. Sedan han lurat bort målvakten placerade han från sin snäva vinkel bollen i utsidan av nätgaveln.

I 37:e minuten kom dock äntligen den kvittering som publiken väntat så länge på. Det kom en hörna från vänster och Martin Bäckman fick med huvudet en touche på bollen. Glädjen var stor båd på och utom plan och när samma man minuten efter gjorde 3-2, sedan målvakten sprungit för långt från målet och inte hunnit tillbaka, var jublet enormt.

Det resultatet stod sig till pausen och litet till mans vänades nog en upprekning av Rundviks elva. Efter den första kvarten blev det dock bara Robertsfors på planen. Målvakten höll dock tätt tills i 20:e minuten, då Ebbe Perssons fruktansvärda kanon talade. Det smäll på nytt i stolpen men nu på insidan. Den fullträffen var Ebbe mer än välförtjänt av. På en hörna fastställde slutligen Gunnar Andersson 5-2, då han trots trägen uppvaktning av ett par tre försvarsspelare lyckades knocka bollen i nät.

Axel Karlsson, Holmsund, dömden den ibland litet hetsiga och hårda matchen och fick ofta tala lugnande ord till spelarna. Det är välgörande att se att den gode Axel kan behålla sitt lugn själv, när det drar ihop sig.

per

(Foto: Alfons, Nordmaling)

I Nordmalings kyrka vigdes på lördagen rättaren Bernt Johan Arvid Andersson från Trästena församling, Skaraborgs län och hemvärdarinnan Rut Gördis Anna-Maria Eriksson, Nordmaling, dotter till förre hemmansägaren Hjalmar Eriksson och hans maka Sanny, född Markström, Rönnholm, Lögdeå. Vigseln förrättades av kyrkoadjunkt Sven Nygren.

I Norrfors kyrka vigdes på lördagen svetsaren Hans Ivan Bagger, Själevad, men bördig från Bjärten, Norrfors och servitrisen Majne Edlund, dotter till hemmansägaren Alvar Edlund och hans maka Thea, född Sandberg, Långvattnet, Brattsbäcka. Vigseln förrättades av komminister Sixten Fenger. Bröllopsmusik utfördes av kantor Ingvar Forsberg.

Provisorisk tröskning provas av konsulent Martin Johansson och jordbruksinstruktör Dällvis Sjöström, Bjurholm i främre raden. Bakom skymtar hemmansägare Viktor Jonsson och Claes Eriksson.

Jordbrukare hade träff i Hörnsjö

"Nu är det bindarmoget — men skördetröskorna får vi vänta med ännu ett tag", var det råd som konsulenten för Västerbottens hushållningsällskap, Martin Johansson gav åt hörnsjö- och gräsmyrbönder när de i fredags strålade samman till en jordbrukareträff och demonstrationsdag hos hemmansägare Martin Jonsson, Hörnsjö. I träffen medverkade även jordbruksinstruktören Dällvis Sjöström, Bjurholm.

Konsulent Johansson som hade fuktighetsprovaren på platsen, bevisade med våta fakta att vattenhalten tangerade 40-procent-

strecket. Vi räknar med, sade konsulenten, att det bör vara under 40 % vatten i säden innan det kan anses bindarmoget. Att vattenhalt och sädesmognad var aktuella saker för bönderna bevisade den första halvtimmens skytteltrafik, då flera av deltagarna för hem till sina sädesfält efter en knippa sädesax, för att få det analyserat av sakkunskapen. Bäst resultat hade hemmansägare Claes Eriksson, Hörnsjö, som hade så lågt som 37 % vatten i kornet, men så var den teg, som axet plockades ifrån, så tidigt sått som den 20 maj.

Efter fuktighetsprovningarna ställdes färderna till ett gödslingsförsök, som på grund av för hög kvävegiva visade tendens till liggsäd. Vi har anordnat det här försöket, sade konsulenten, för att varna för köp av s k fullgödsel. Den innehåller oproportionerligt hög kvävegiva, och då blir resultatet liggsäd. Angående gödsling och sortval med våra sädesåkrar, återstår ännu mycket av försöksverksamhet, innan vi bestämt kan ge klara direktiv. Tidigare har våra försök gällt vallarna, men nu blir det aktuellt med kornsådden. Statistiskt minskar spannmålsodlingen i Västerbotten, men det måste väl bero på, att så många jordbruk läggs ner. Det skall bli intressant se i framtiden om inte spannmålsodlingen blir dominerande här i länet, efter den riskliga tillgången av skördetröskor, slutar herr Johansson,

R. B.

31.8.1961

Min kära maka

Lilly

* 3/4 1906
† 28/8 1961

har lugnt och stilla insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad av mig, aldrig far, syskon, övrig släkt och vänner.

Rundviksverken den 29/8 1961

ELOF FALLMAN

Klippa, du som brast för mig, Låt mig gömma mig i dig. Vattnet, blodet, som går fram Från ditt hjärta, o, Guds Lamm,

Blive mig en dubbel bot Emot synd och lagens hot.

Psaltaren 23.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka söndagen den 3 sept. efter högmässans slut. De, som med sin närvaro önska hedra den bortgångnas minne inbjudes till Stora Hotellet efter begravningsakten. I stället för blommor tänk på Svenska kyrkans mission. Meddelas endast på detta sätt.

30.8.1961

Min kära maka

Lilly

* 3/4 1905
† 28/8 1961

har lugnt och stilla insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad av mig, aldrig far, syskon, övrig släkt och vänner.

Rundviksverken den 29/8 1961.

ELOF FALLMAN

Klippa, du som brast för mig, Låt mig gömma mig i dig. Vattnet, blodet, som går fram Från ditt hjärta, o, Guds Lamm,

Blive mig en dubbel bot Emot synd och lagens hot.

Psaltaren 23.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka söndagen den 3 sept. efter högmässans slut. De, som med sin närvaro önska hedra den bortgångnas minne inbjudes till Stora Hotellet efter begravningsakten. I stället för blommor tänk på Svenska kyrkans mission. Meddelas endast på detta sätt.

Nordmaling klarade 1-1

30.8.1961

Nordmaling spelade oavgjort mot Hörnefors i söndagens fotbollsmatch i div VI umeserien södra. Resultatet blev 1-1 (0-0). Regnet öste ned över olofsforsplanen och underlaget var synnerligen blött och halkigt.

Första halvlek var ganska händelslös trots att man hade många skott mot målen. Detta får främst tillskrivas målvakterna som minsann fick göra rätt för sig. Nordmaling hade grepp om spelet matchen igenom och spelade ibland riktigt inspirerat, främst då Kjell Ågren som är snabb och teknisk. Han var för övrigt bäste man på planen.

Hörneforsgrabbarna hade liksom Nordmaling otur med skotten som i bästa fall träffade målvakten.

Först efter 23 minuter av andra halvlek ändrades målsiffrorna. Nordmalings center Olov Östenson förpassade efter mycket dribblande bollen i nätet. När 40 minuter av matchen återstod kom Hörnefors kvitteringsmål genom Hans Johansson.

Gästernas storspelare Göran Nordahl hade tydligen en mellandag. Målvakten Thore Brännlund däremot var på alerten och svarade för många fina räddningar.

Bengt Höglander och Karl-Erik Lundström var jämte målvakten Sture Avander bäst i nordmalingsförsvaret. Avander har för övrigt ingivit förtroende under alla matcher denna säsong.

Otto Åreblad, Rundvik skipade rättvisa på ett förtjänstfullt sätt. Endast ett fåtal åskådare hade sökt sig ut i regnet.

Kerstin

Lilly Fällman, Rundviksverken. I sitt hem i Rundviksverken avled på måndag fru Lilly Fällman, maka till faktor Elof Fällman vid Nordmalings ångsågs ab. Hon var 56 år och sörjes närmast av make, aldrig far och syskon.

30.8.1961 Hon var född i

Gideå i ett stort jordbrukarhem. 19-årig blev hon moderlös och fick ta ansvaret för sex mindre syskon. Det var mycket att pyssla med inomhus, hemmet, kommer därtill hennes ansvar för ladugården som

räknade ett 20-tal djur. Men hon klarade uppgifterna på ett berömvärt sätt. 1927 ingick hon äktenskap med faktor Elof Fällman och blev i Lögdeå. Men tre år senare drabbades hon av barnförlamning och blev helt bunden vid sängen under ett års tid. Riktigt återställd blev hon inte och

rörelseförmågan begränsades, men hennes sega energi övervann alla hinder. Makarna hade ett mindre jordbruk, men avvecklade detta ett par år efter fru Fällmans svåra sjukdom. Sedan ägnade hon helt sina krafter åt hemmet, och omsorgen om maken. Ett andra hem fick hon i makarnas sommarställe vid Hemörrsundet. Hon var en mycket uppskattad granne och kamrat.

Provisorisk tröskning provas av konsulent Martin Johansson och jordbruksinstruktör Dällvis Sjöström, Bjurholm i främre raden. Bakom skymtar hemmansägare Viktor Jonsson och Claes Eriksson.

Jordbrukare hade träff i Hörnsjö

"Nu är det bindarmoget — men skördetröskorna får vi vänta med ännu ett tag", var det råd som konsulenten för Västerbottens hushållningsällskap, Martin Johansson gav åt hörnsjö- och gräsmyrbönder när de i fredags strålade samman till en jordbrukareträff och demonstrationsdag hos hemmansägare Martin Jonsson, Hörnsjö. I träffen medverkade även jordbruksinstruktören Dällvis Sjöström, Bjurholm.

Konsulent Johansson som hade fuktighetsprovaren på platsen, bevisade med våta fakta att vattenhalten tangerade 40-procent-

strecket. Vi räknar med, sade konsulenten, att det bör vara under 40 % vatten i säden innan det kan anses bindarmoget. Att vattenhalt och sädesmognad var aktuella saker för bönderna bevisade den första halvtimmens skytteltrafik, då flera av deltagarna för hem till sina sädesfält efter en knippa sädesax, för att få det analyserat av sakkunskapen. Bäst resultat hade hemmansägare Claes Eriksson, Hörnsjö, som hade så lågt som 37 % vatten i kornet, men så var den teg, som axet plockades ifrån, så tidigt sått som den 20 maj.

Efter fuktighetsprovningarna ställdes färderna till ett gödslingsförsök, som på grund av för hög kvävegiva visade tendens till liggsäd. Vi har anordnat det här försöket, sade konsulenten, för att varna för köp av s k fullgödsel. Den innehåller oporportionerligt hög kvävegiva, och då blir resultatet liggsäd. Angående gödsling och sortval med våra sädesåkrar, återstår ännu mycket av försöksverksamhet, innan vi bestämt kan ge klara direktiv. Tidigare har våra försök gällt vallarna, men nu blir det aktuellt med kornsådden. Statistiskt minskar spannmålsodlingen i Västerbotten, men det måste väl bero på, att så många jordbruk läggs ner. Det skall bli intressant se i framtiden om inte spannmålsodlingen blir dominerande här i länet, efter den riskliga tillgången av skördetröskor, slutar herr Johansson,

R. B.

31.8.1961

Min kära maka

Lilly

* 3/4 1906
† 28/8 1961

har lugnt och stilla insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad av mig, aldrig far, syskon, övrig släkt och vänner.

Rundviksverken den 29/8 1961

ELOF FÄLLMAN

Klippa, du som brast för mig, Låt mig gömma mig i dig. Vattnet, blodet, som går fram Från ditt hjärta, o, Guds Lamm,

Blive mig en dubbel bot Emot synd och lagens hot.

Psaltaren 23.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka söndagen den 3 sept. efter högmässans slut. De, som med sin närvaro önska hedra den bortgångnas minne inbjudes till Stora Hotellet efter begravningsakten. I stället för blommor tänk på Svenska kyrkans mission. Meddelas endast på detta sätt.

30.8.1961

Min kära maka

Lilly

* 3/4 1905
† 28/8 1961

har lugnt och stilla insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad av mig, aldrig far, syskon, övrig släkt och vänner.

Rundviksverken den 29/8 1961.

ELOF FÄLLMAN

Klippa, du som brast för mig, Låt mig gömma mig i dig. Vattnet, blodet, som går fram Från ditt hjärta, o, Guds Lamm,

Blive mig en dubbel bot Emot synd och lagens hot.

Psaltaren 23.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka söndagen den 3 sept. efter högmässans slut. De, som med sin närvaro önska hedra den bortgångnas minne inbjudes till Stora Hotellet efter begravningsakten. I stället för blommor tänk på Svenska kyrkans mission. Meddelas endast på detta sätt.

Nordmaling klarade 1-1

30.8.1961

Nordmaling spelade oavgjort mot Hörnefors i söndagens fotbollsmatch i div VI umeserien södra. Resultatet blev 1-1 (0-0). Regnet öste ned över olofsforsplanen och underlaget var synnerligen blött och halkigt.

Första halvlek var ganska händelselös trots att man hade många skott mot målen. Detta får främst tillskrivas målvakterna som minsann fick göra rätt för sig. Nordmaling hade grepp om spelet matchen igenom och spelade ibland riktigt inspirerat, främst då Kjell Ågren som är snabb och teknisk. Han var för övrigt bäste man på planen.

Hörneforsgrabbarna hade liksom Nordmaling otur med skotten som i bästa fall träffade målvakten.

Först efter 23 minuter av andra halvlek ändrades nollslättorna. Nordmalings center Olov Östenson förpassade efter mycket dribblade bollen i nätet. När 40 minuter av matchen återstod kom Hörnefors kvitteringsmål genom Hans Johansson.

Gästernas storspelare Göran Nordahl hade tydligen en mellandag. Målvakten Thore Brännlund däremot var på alerten och svarade för många fina räddningar.

Bengt Höglander och Karl-Erik Lundström var jämte målvakten Sture Avander bäst i nordmalingsförsvaret. Avander har för övrigt ingivit förtroende under alla matcher denna säsong.

Otto Åreblad, Rundvik skipade rättvisa på ett förtjänstfullt sätt. Endast ett fåtal åskådare hade sökt sig ut i regnet.

Kerstin

Lilly Fällman, Rundviksverken. I sitt hem i Rundviksverken avled på måndag fru Lilly Fällman, maka till faktor Elof Fällman vid Nordmalings ångsågs ab. Hon var 56 år och sörjdes närmast av make, aldrig far och syskon.

30.8.1961 Hon var född i

Gideå i ett stort jordbrukarhem. 19-årig blev hon moderlös och fick ta ansvaret för sex mindre syskon. Det var mycket att pyssla med inomhus, hemmet, kommer därtill hennes ansvar för ladugården som

räknade ett 20-tal djur. Men hon klarade uppgifterna på ett berömvärt sätt. 1927 ingick hon äktenskap med faktor Elof Fällman och blev i Lögdeå. Men tre år senare drabbades hon av barnförlamning och blev helt bunden vid sängen under ett års tid. Riktigt återställd blev hon inte och

rörelseförmågan begränsades, men hennes sega energi övervann alla hinder. Makarna hade ett mindre jordbruk, men avvecklade detta ett par år efter fru Fällmans svåra sjukdom. Sedan ägnade hon helt sina krafter åt hemmet, och omsorgen om maken. Ett andra hem fick hon i makarnas sommarställe vid Hemörrsundet. Hon var en mycket uppskattad granne och kamrat.

